

**Summary of the doctoral dissertation**  
**entitled "*Frontex as a specialized agency of the European Union*"**  
**MA Mateusz Hubert Ziemblicki**

There is no doubt that the issue of managing the European Union's external borders is extremely important from the point of view of its further functioning, including - above all - the security of the entire EU and individual Member States. It is estimated that only in 2014, the borders of the European Union exceeded 270,000 illegal immigrants from third countries, and in 2015 nearly 1.8 million people<sup>1</sup> crossed the external borders of the European Union illegally. Such a large number of illegal migrants who, despite the existence of an integrated policy on the management of the external borders of the European Union, as well as the activities of Frontex itself, have entered the territory of the EU, raises questions about their effectiveness, as well as about the current and future activities of the European Border and Coast Guard Agency. For the author, it was an incentive to choose the topic of the dissertation.

The issue, despite its importance, has not yet been comprehensively elaborated on the operation and activities of Frontex, neither in Polish nor in foreign literature. Only studies on the so-called of a contributory nature, fragmentarily devoted to the functioning of the Frontex agency. The vast majority of available literature focuses on issues related to human rights concerns in the activities of Frontex. The few existing works devoted to the evolution of Frontex as a specialized agency of the European Union concern an obsolete legal status or are of a much more sociological or political nature. Taking into account the significant importance of the topic under consideration, the main aim of this dissertation is to organize, comprehensively present and analyze the regulations concerning Frontex as a specialized agency of the European Union. The work aims to answer the basic research question regarding the directions and scope of changes in the structure and activities of the European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union,

---

<sup>1</sup> Frontex, *Frontex Annual Risk Analysis 2016*, s. 8,  
[http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk\\_Analysis/Annual\\_Risk\\_Analysis\\_2016.pdf](http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2016.pdf), [dostęp: 19.04.2021].



and then the European Border and Coast Guard Agency, determined by subsequent changes to its legal basis.

The work is divided into eight chapters. The first two deal with general issues related to fundamental terminological issues and the policy of managing the EU's external borders. In the first chapter, the starting point is an analysis of basic concepts such as "border" and "migration". Then, the issues of specialized European Union agencies in the area of home affairs and justice were presented, with particular emphasis on the position and role of Frontex. The second chapter presents the development of the broadly understood policy on external borders, starting from the genesis and development of the Schengen area and the status of its borders, through the genesis and evolution of the integrated management of the external borders of the European Union, ending with the legal foundations of Frontex.

In the next part of the work, the changes to the organizational and legal framework of Frontex are characterized. Both elements of its management and administrative structure as well as personnel issues were described in detail. This part of the work also takes into account the forms of cooperation and presence of agencies in the territory of the Member States as well as in third countries.

The fourth chapter of the dissertation was devoted to the analysis of the evolution of tasks and budget of Frontex, as well as the principles of financing the integrated management of the external borders of the European Union.

The next chapter of the dissertation concerns the activities of Frontex at the external borders. It presents changes in the overall conduct of joint operations, pilot projects, rapid border interventions and return operations. Moreover, the principles of the protection of external maritime borders were characterized and the issue of the evolution of the technical potential of Frontex was discussed. This chapter ends with an overview of the changes related to the establishment of the European Border and Coast Guard standing corps, which entered into force on 1 January 2021.

The sixth chapter examines the intelligence activities of Frontex, with particular emphasis on the agency's risk analyzes and state vulnerability assessments. states. An important element of this part of the work is also the presentation of methods, means and products of intelligence analysis.

The seventh chapter is devoted to the synthetic characteristics of cooperation with external entities, training and research activities of Frontex. It covers cooperation between Frontex and EU agencies, bodies and units, international organizations as well as third countries. An interesting element of this chapter may be the part devoted to the cooperation of



the agency with the Member States, based on the example of practical aspects of cooperation between Frontex and the Polish Border Guard.

At the end of this part of the work, the training and research activities of the agency are described. The last chapter of this dissertation presents the principles of operation of the specialized legal and technical instruments of Frontex, which include EUROSUR, ETIAS and FADO.

The work ends with the conclusion summarizing the considerations, presenting the obtained research results, and pointing to additional systemic reflections from this dissertation.

*Mateusz Kuchta*

Białystok, 19.04.2021 r.

**Streszczenie rozprawy doktorskiej**  
**pt. „Frontex jako agencja wyspecjalizowana Unii Europejskiej”**  
**mgr Mateusz Hubert Ziemblicki**

Nie ma wątpliwości, że problematyka zarządzania zewnętrznymi granicami Unii Europejskiej jest niezwykle istotna z punktu widzenia jej dalszego funkcjonowania, w tym - przede wszystkim - bezpieczeństwa całej UE i poszczególnych państw członkowskich. Szacuje się, że tylko w 2014 r. granice Unii Europejskiej przekroczyło ponad 270 tys. nielegalnych imigrantów z państw trzecich, a w 2015 r. zewnętrzne granice Unii Europejskiej przekroczyło nielegalnie już blisko 1,8 mln osób<sup>1</sup>. Tak duża liczba nielegalnych migrantów, którzy pomimo istnienia zintegrowanej polityki zarządzania granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej, a także działalności samego Frontexu przedostali się na teren UE, implikuje pytania o ich efektywność, a także o obecną oraz przyszłą działalność Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Dla Autora zaś stanowiła asumpt do wyboru tematu rozprawy.

Podjęta problematyka, pomimo jej wagi, nie doczekała się na ten moment ani w polskiej, ani w zagranicznej literaturze przedmiotu kompleksowego opracowania w zakresie funkcjonowania oraz działalności Frontexu. Dostępne są jedynie opracowania o tzw. charakterze przyczynkarskim, fragmentarycznie poświęcone tematyce funkcjonowania agencji Frontex. Dostępna literatura w zdecydowanej większości koncentruje się wokół zagadnień związanych z wątpliwościami w kwestii przestrzegania praw człowieka w działalności Frontexu. Nieliczne istniejące prace poświęcone ewolucji Frontexu jako wyspecjalizowanej agencji Unii Europejskiej dotyczą nieaktualnego już stanu prawnego bądź mają zdecydowanie bardziej socjologiczny czy politologiczny charakter. Biorąc pod uwagę istotne znaczenie podjętego tematu, zasadniczym celem niniejszej rozprawy jest uporządkowanie oraz kompleksowe przedstawienie i analiza uregulowań dotyczących Frontexu jako agencji wyspecjalizowanej Unii Europejskiej. Praca zmierza do udzielenia odpowiedzi na podstawowe pytanie badawcze, dotyczące kierunków i zakresu zmian w strukturze oraz działalności Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw

---

<sup>1</sup> Frontex, *Frontex Annual Risk Analysis 2016*, s. 8, [http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk\\_Analysis/Annual\\_Risk\\_Analysis\\_2016.pdf](http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2016.pdf), [dostęp: 19.04.2021].



Członkowskich Unii Europejskiej, a następnie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, wyznaczanych przez kolejne zmiany jej podstawy prawnej.

Praca podzielona została na osiem rozdziałów. W dwóch pierwszych przedstawiono zagadnienia o charakterze ogólnym, dotyczące fundamentalnych kwestii terminologicznych oraz polityki zarządzania zewnętrznymi granicami UE. W rozdziale pierwszym punkt wyjścia stanowi analiza podstawowych pojęć, takich jak „granica” czy „migracja”. Następnie została zaprezentowana problematyka wyspecjalizowanych agencji Unii Europejskiej w obszarze spraw wewnętrznych i wymiaru sprawiedliwości, ze szczególnym uwzględnieniem pozycji oraz roli Frontexu. Drugi rozdział przedstawia rozwój szeroko rozumianej polityki dotyczącej granic zewnętrznych, począwszy od genezy i rozwoju strefy Schengen oraz statusu jej granic poprzez genezę i ewolucję zintegrowanego zarządzania zewnętrznymi granicami Unii Europejskiej, kończąc na podstawach prawnych funkcjonowania Frontexu.

W następnej części pracy charakterystyce poddano zmiany ram organizacyjno-prawnych Frontexu. Szczegółowo opisano zarówno elementy jego struktury zarządczej oraz administracyjnej, jak również kwestie dotyczące personelu. W tej części pracy zostały również uwzględnione formy współpracy i obecności agencji na terytorium państw członkowskich, a także państw trzecich.

Czwarty rozdział dysertacji poświęcony został z kolei analizie ewolucji zadań oraz budżetu Frontexu, a także zasad finansowania zintegrowanego zarządzania zewnętrznymi granicami Unii Europejskiej.

Następny rozdział dysertacji dotyczy działań Frontexu na granicach zewnętrznych. Przedstawiono w nim zmiany w zakresie całokształtu przeprowadzania wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy, jak i operacji powrotowych. Ponadto charakterystyce poddano zasady ochrony zewnętrznych granic morskich oraz przybliżono kwestię ewolucji potencjału technicznego Frontexu. Rozdział ten kończy przybliżenie zmian związanych z powołaniem stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, które weszły w życie począwszy od 1 stycznia 2021 r.

W szóstym rozdziale przeanalizowana została działalność Frontexu o charakterze wywiadowczym, ze szczególnym uwzględnieniem przeprowadzanych przez agencję analiz ryzyka oraz oceny narażenia państw członkowskich. Istotnym elementem tej części pracy jest również przedstawienie metod, środków, a także produktów analizy wywiadowczej.

Siódmy rozdział poświęcony został syntetycznej charakterystyce współpracy z podmiotami zewnętrznymi, działalności szkoleniowej oraz badawczej Frontexu. Uwzględniono w nim współpracę Frontexu z agencjami, organami i jednostkami UE,

organizacjami międzynarodowymi, a także państwami trzecimi. Interesującym elementem tego rozdziału może być część poświęcona współpracy agencji z państwami członkowskimi na przykładzie praktycznych aspektów współpracy Frontexu z polską Strażą Graniczną. Na koniec tej części pracy opisano działalność szkoleniową oraz badawczą agencji.

W ostatnim rozdziale niniejszej rozprawy przedstawiono zasady funkcjonowania wyspecjalizowanych instrumentów prawno-technicznych Frontexu, do których zaliczyć należy EUROSUR, ETIAS oraz FADO.

Pracę wieńczy zakończenie, w którym podsumowano rozważania, przedstawiono uzyskane wyniki badań, a także wskazano dodatkowe, systemowe refleksje płynące z niniejszej dysertacji.

*Mateusz Zembliński*